І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 204. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЛИСТОПАДА 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 7, 1967 No. 204. VOL. LXXIV.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ ПОЧНЕТЬСЯ ТОРЖЕСТВЕННИМИ БОГОСЛУЖЕННЯМИ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ УЖЕ В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ; ЗБІРКА ФОНДІВ НА СКВУ ПЕРЕСТУПИЛА 35,000 ДОЛЯРІВ.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 6 листопада, 1967

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ЕВЕРЕТТ МЕККІНЛІ ДІРКСЕН передбачає, що Конґрес таки обмежить імпорт деяких товарів та визначить на них квоту, хоч президент Джансон заповів, що поставить „вето" проти такого законопроєкту. Провідник республіканців в Сенаті сен. Дірксен твердить, що проєкт проти імпорту текстилій має підтримку 68-ох сенаторів, які можуть перемогти „вето" Президента. Щоб unieważнити Президентське вето треба в обидвох Палатах більшости двох третіх голосів. Президент заявив, що обмеження імпорту спричинить зменшення експорту, а це буде „економічною катастрофою" для ЗДА.

ДЕМОКРАТИЧНІ КОНҐРЕСМЕНИ ВИРІШИЛИ збирати свій власний фонд на виборчу кампанію. Але вони одночасно заявляють, що це зовсім не свідчить про те, що вони зривають із Демократичним Крайовим Комітетом, що є контрольований Білим Домом. Також і ті сенатори - демократи, які в найближчому році мусять старатися про перевибір, вирішили самі для себе старатися про фонди на виборчу кампанію. Демократичний Крайовий Комітет має старатися про виборчий фонд на кампанію за вибір президента. Касир Крайового Комітету Джан Крісвелл заявив, що вже давніше було так, що конґресмени і сенатори самі збирали для себе фонди на виборчу кампанію.

ВИДАТКИ НА БУДОВУ НОВИХ ДОМІВ у вересні знов збільшилися і становили рекордову суму в цьому році 78.2 більйона дол., а у серпні ц.р. 77 більйонів. долярів. Це вже п'ятий місяць ц.р. в якому видатки на будови збільшуються. Повищі суми подані в річному відношенні, яке дістаємо тим способом, що видатки з одного місяця множимо через 12. У вересні ц.р. на будови видано 7,332-000,000 дол. Видатки на будови в третій чверті ц.р. були на 5 відсотків більші від витрат у другій чверті ц.р., і на такий самий відсоток більші від третьої чверти 1966-го року.

РОМНІ ПОВІДОМИВ, ЩО 18-го ЛИСТОПАДА виявить, чи буде старатися про номінацію на кандидата на президента в найближчому році. Мишиґенський губернатор відвідав минулого тижня 10 стейтів і цього тижня буде промовляти в стейтах Вискансин і Міннесота. Він сказав: „Я буду на зборах в суботу 18-го листопада в Ленсінґу або в Дітройті і там я виявлю свої пляни, чи буду кандидувати, чи ні." Ромні проєктував ще цього року відвідати Европу, а після Різдва бути у В'єтнамі. Дати цих поїздок ще неустійнені. Колумбія Броадкастінґ Систем відмовився продати Ромні час на телевізійну промову, незнаючи, чи він буде кандидувати.

У СВІТІ

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ БУВ В МИНУЛІ СУБОТУ Й НЕДІЛЮ В ІНДОНЕЗІЇ. Він заявив, що ЗДА не стараються за підписання з Індонезією формального союзу ані не заходяться, щоб Індонезія прислала своїх вояків на протикомуністичний фронт до В'єтнаму. Гомфрі заперечив теж газетні голоси, наче б ЗДА будь - як причинилась до відсунення від влади індонезійського президента Сукарна.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ЗАЯВИВ У ПРОМОВІ під час обіду у честь ірляндського прем'єра Джека Линча, що Европейська Економічна Спільнота повинна обмежитись до теперішніх 6-ох членів (Франція, Західня Німеччина, Італія, Белгія, Голляндія і Люксембурґ), як повноправних, а інші кандидати можуть стати „асоційованими" (причетними) членами. Ця заява де Ґолля практично є заповіддю, що Франція зголосить „вето" проти прийняття Британії до ЕЕС. Британія вже раніше заявила, що вона не прагне „асоційованого" членства в ЕЕС.

10 НЕПОСТІЙНИХ ЧЛЕНІВ РАДИ БЕЗПЕКИ ЗАЗНАЛИ НЕВДАЧІ у пошукуванні такої резолюції, яку можна б одноголосно прийняти на Раді Безпеки в справі Середнього Сходу. Індія, Арґентина і Данія, як уповноважені від 7-ох інших непостійних членів, повідомили президента Ради Безпеки на цей місяць, африканця Мамаду Бубакаре Канте з Малі, що вони не всилі виконати свою місію, і запропонували, щоб ту місію перейняли 5 постійних членів Ради Безпеки. Фактично йдеться про порозуміння між ЗДА, які підтримують Ізраїль, та СССР, що підтримує арабів. На обрії не видно згоди.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ УРЯД ЗВІЛЬНИВ ШЛЯХОМ АМНЕСТІЇ 6.270 в'язнів, в тому числі 4.320 осіб, запідозрілих в участі у комуністичному повстанні. Докладного числа політичних в'язнів та притриманих без суду у Південному В'єтнамі ніколи не проголошено.

Футболісти УСК-у здобули другу перемогу сезону

УСК Ню Йорк вийшов переможцем над дружиною „Н. Й. Гота" з рахунком 2:1 у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі, 5-го листопада на грищі „Готи". Стрільцями воріт для УСК-у були: Бредлі на 39-ій хвилині і Дімейн на 80-ій хвилині зустрічі. УСК має на своому конті гор за першість „Великої Десятки" дві перемоги, чотири нерішені і три програні, які складаються на 8:10 точок і відношення воріт 11:12.

„Чорноморська Січ", Нюарк виборола минулої неділі в Нюарку нерішену 1:1 із балтиморською дружиною „Флаєрс". У мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи. Ворота для „Ч. Січі" здобув на 28-ій хвилині Яковина, який вирівняв рахунок зустрічі.

„Тризуб", Філядельфія потерпів поразку 0:2 від дружини „Брітаніка" з Вашинґтону в минулонедільних мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи, які відбулися у Філядельфії. „Брітаніка" переважала і здобула обоє воріт в першій півгрі, в якій бракувало в нападі „Тризуба" Полети. В другій півгрі з приходом на грище Полети „Тризуб" переважав і його напад повів ряд наступів, супроти яких застосували гості скріплену оборонну тактику і вдержали переможний вислід зустрічі.

Наймогутнішу американську ракету „Сатурн 5" випустять 9-го листопада

Гантсвілл, Алабама. — Спеціяліст від космічних ракет 55-річний д-р Вернгер фон Бравн велику надію покладає на наймогутнішу американську космічну ракету „Сатурн 5", яку мають випустити в четвер 9-го листопада з Кейку Кеннеді на Флориді. Ця ракета є на 200 разів могутніша від ракети V-2 яку був випустив фон Бравн 25 років тому в Німеччині проти Англії і 10 разів сильніша від наймогутнішої досі американської ракети. Фон Бравн зв'язує вдачну висилку американських астронавтів до Місяця коло 1970 року з успіхом ракети Сатурн 5, який є кульмінаційним пунктом в його дослідах над ракетами, що їх фон Бравн почав ще як студент в Берліні. Фон Бравн, який є директором Центру Космічних Летів ім. Маршала в Гунтсвіллі сказав: „Не маємо найменшого сумніву, що Сатурн виконає своє завдання. Ця ракета має 28 поверхів висоти, а разом із космічним кораблем Аполло вона є висока на 363 стопи. Вона складається з трьох частин. Ракети, які викидали астронавтів із проєктів Меркурій та Джеміні мали тільки по дві частини. П'ять моторів першої частини можуть викинути в космос 7.5 мільйона фунтів тягару. Інвестиції в ракету летів до Місяця досі виносять $4.39 більйона, і вони перевищать $7 більйонів. Населення Гантсвіллу з 16,000 збільшилося до 160,000 від часу, як там почалися досліди над ракетами. Бравн заявив, що за допомогою Сатурна можна б вислати лябораторії до всіх плянет соняшної системи, навіть до Плутона.

Обидві партії очікують від цьогорічних виборців знаку про перемогу в 1968 р.

Вашингтон. — Демократична і Республіканська партії очікують вияву настроїв виборців у виборах у вівторок 7-го листопада, щоб на основі виборчих вислідів могли передбачати, як випадуть президентські і конґресові вибори в 1968-му році. Цього року вибирається двох губернаторів та коло 36-ох мейорів більших міст. Вперше в історії про вибір на посадників стараються два неґритянські кандидати: в Клівленді (Огайо) і в Ґері (Індіяна). Вони, як демократи, мають можливість виграти вибори. У Сан Франсіско виборці мають відповісти на запит, чи треба продовжувати війну у В'єтнамі, чи негайно її припинити та забрати американські війська із В'єтнаму. В стейтах Кентаки та Міссісіпі вибирається цього року губернаторів, і там республіканці мають нагоду показати, чи дійсно оправдані їхні надії на перемогу в 1968 році. В Міссісіпі республіканський кандидат покинув партійну лінію та старається протисеґреґаційною програмою перевищити свого демократичного противника. Він має проти себе демократа, який в 1964 році підтримував консервативного республіканця, сенатора Беррі Голдвотера. Також Філядельфія вибирає цього року посадника. Республіканці мають нагоду виграти ці вибори, від них кандидує колишній демократ, окружний прокуратор Арлен Спектер, який протиставиться демократичному кандидатові, теперішньому посадникові Джеймсові Г. Дж. Тейтові.

Патріярх Атенаґорас виявив плян Вселенського Синоду Православних Церков

Бурґенштток, Швайцарія. — Царгородський патріярх Атенаґорас I, який приїхав після наради з Папою Павлом VI у Римі до Швайцарії для відвідин головної кватири Світової Ради Церков і для відпочинку, виявив, що існує плян скликати „Великий Синод" всіх Православних Церков задля ствердження — у чому Православна Церква й інші Християнські Церкви, головно Церква Католицька, різняться та в чому вони згідні. Для скликання такого Вселенського Православного Синоду, чи пак Собору, потрібна спершу згода 13-ох головних Православних Церков, після чого — за твердженням Патріярха Атенаґораса, треба би ще яких два роки для підготови. Такий Православний Собор повинен мати подібні завдання, як їх мав Другий Ватиканський Собор, скликаний Папою Іваном XXIII і після його смерти Папою Павлом VI, та який відбувся в рр. 1962-1965. Підготовою такого „Великого Синоду" буде конференція з початком наступного року, якій проводитиме Митрополит Мелітон, найближчий помічник Патріярха Атенаґораса, що має 81 рік. Патріярх признав, що найбільшими перешкодами до з'єднання з Християнських церков є католицькі доґми про зверхність Папи, як Христового Намісника, наступника Апостолів, та про непомильність Папи.

ПАПА ПЕРЕЙШОВ ЩАСЛИВО ОПЕРАЦІЮ

Рим. — Папа Павло VI перейшов в минулу суботу о год. 8 ранку операцію простати. Оперував Папу проф. Пієтро Вальдоні в асисті 5-ох найвидатніших італійських лікарів-спеціялістів хірурґії, урології й анастезії. Операція тривала коротко, ледви 15 хвилин, і в годину пізніше Папа відзискав притомність. Перший бюлетин видано о годині 8 вечора, ствердивши цілком задовільний післяопераційний стан. Впродовж отих перших 10-ох годин Папу піддано дожильним впорскуванням ґлюкози та антибіотикам. Перші гострі познаки недуги проявились 4 вересня ц. р., але Папа хотів ще перед операцією перевести Синод Єпископів, який закінчився 29 жовтня, і прийняти після того православного Патріярха Атенаґораса I. Папа має 70 років.

В Ємені переведено державний переворот

Каїро. — В столиці малої арабської держави Ємену Сані переведено в минулу неділю 5 листопада безкровний переворот, скинувши президента Абдуллаха аль-Саляла та його уряд. Лідером перевороту був колишній міністер освіти Абдул Рахман аль-Ірьяні з групою військовиків. На нового міністра закордонних справ призначено д-ра Гассана Маккі. Політичне значення того перевороту у тому, що відсунений від влади президент Абдуллах аль-Салял був насправді ставлеником єгипетського президента Насера, який збройною інтервенцією в Аммані допоміг скинути тодішній королівський режим та проголосити „соціялістичну" республіку.

У Москві розпочалося свякування 50-річчя большевицької контрреволюції

У 50-РІЧЧЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ КОНТРРЕВОЛЮЦІЇ — ПОРТРЕТИ І ГАРМАТИ. У Москві та інших містах рабовласницького Совєтського Союзу відзначають 7-го листопада 50-річчя большевицької контреволюції. Вулиці Москви — як це видно на цій фотознімці — удекоровані портретами большевицьких вождів, а по вулицях парадуватимуть модерно озброєні війська. Це й є здобутки большевицької контрреволюції за 50 років: портрети, щоб обдурювати людей, а гармати, щоб їх тероризувати.

Москва. — В п'ятницю мин. тижня, 3-го листопада ц. р., генеральний секретар компартії СССР Леонід Брежнєв виголосив перед 6.000 комуністичних проводирів з СССР і всього світу 4-годинну промову, в якій прославляв „здобутки революції", лаявся проти Америки і Комуністичного Китаю та відгрожувався — „знищенням" кожного, хто поважиться бути аґресором проти СССР. Поруч з Америкою, яку таврував за її збройну інтервенцію („аґресію") у В'єтнамі, та Комуністичним Китаєм, що йому закинув внеможливлення одностайної допомоги в'єтнамським комуністам, — Брежнєв знову виступив проти „німецьких реваншистів", які мріють про атомову зброю та приписують собі монопольне право на репрезентацію цілого німецького народу, що Брежнєв назвав „абсурдом". Коли Брежнєв говорив про „групу Мао Тсе - тунґа", якій закидав тормозення „соціялізму" в Китаї, з залі вийшли комуно - китайський шарже д'аффер і два інші „дипломати" Комуністичного Китаю: та країна не прислала на московські святкування окремої делеґації. Зрештою, Брежнєв підкреслював раз-у-раз „мир", як головну ціль совєтської закордонної політики, і застерігався, що — згідно з облудним навчанням Леніна — комунізму не можна заводити в чужих країнах зброєю, а тільки треба виждати до часу, поки тамошні відносини відповідно не „дозріють". Наступного дня один за другим закордонні комуністичні „вожді" поклонялись „жовтневій революції". Одинокий тільки представник Північного В'єтнаму згадав похвально про допомогу, яку його батьківщина дістає не тільки від Совєтського Союзу, але й Комуністичного Китаю. В неділю 5 листопада Брежнєв, Алексєй Косиґін і Микола Підгорний переїхали до Ленінграду, де вони виступили в концертовій галі перед 4.000 комуністичних „достойників". Святкування жовтневої контр-революції будуть продовжуватись цілий тиждень.

Масове антикомуністичне віче в „Тавн-Гол" у Ню Йорку

Ню Йорк. — Спільно з американською антикомуністичною організацією „Орден Лафаста", товариство американських прихильників Антибольшевицького Бльоку Народів, ПАБНА, організувало і провело в неділю 5 листопада масовий мітинг у залі „Тавн Гол" на 43-ій вул., на якому були понад 400 учасників, як уроджених американців, так і представників різних поневолених націй, включно з українцями, група яких була найбільш численна. Сцена була прикрашена прапорами: ЗДА, національних українських організацій, в тому ООЧСУ і СУМА, прапором „Ордену Лафаста", АБН, національними прапорами Тибету, Грузії, Словаччини, Естонії, Білоруси, Болгарії, Хорватії, Угорщини, різних народів Кавказу та ін. Серед президії були: кол. конґресмен Г. Фиш — президент „Ордену Лафаста", д-р Нестор Процик — голова Українського Відділу ПАБНА, голова ЦК АБН Ярослав Стецько, організатор антикомуністичних демондемонстрацій під гаслом „Підтримуймо наших вояків у В'єтнамі" Р. Гамлер, адмірал американської фльоти Й. Кларк, представник парляменту Індії Багай Ател з дружиною, які брали участь у Першій Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи на Формозі, голова ПАБНА д-р І. Дочев, колишній посол ЗДА до Куби Ірл Смит та ін., в тому група молодих сумівців в уніформах. Більшість із перелічених виголосили короткі промови, тавруючи так зв. СССР, як в'язницю народів та модерну російську імперію, і домагаючись від урядів вільних країн допомоги поневоленим націям не на словах, а на ділі. Присутні оплескували промову п. Ярослава Стецька, який сказав, що в добу нуклеарної зброї і загального оправданого страху перед нею — вирішальними становляться так зв. малі, або внутрішні війни повстанського визвольного типу.

Промовець закликав вільні держави морально підтримати визвольні рухи серед поневолених націй від Куби до Тибету. Д-р Н. Процик назвав 50-ліття большевицького перевороту — однією з найбільших драм людства. Він закликав уряд ЗДА будувати мости дружби не з антинародними режимами, а з народами, які чинять опір тим комуністичним диктатурам.

В одноголосно прийнятих резолюціях, переcланих Урядові ЗДА та всім урядам вільних країн світу, учасники віча засудили СССР, як диктаторську толітарну імперію.

Ню Йорк. — Уже в найближчу неділю, 12-го листопада 1967, починається формально перший в історії Світовий Конґрес Вільних Українців, пленарні сесії якого почнуться в четвер, 16-го листопада. До того часу відбуватимуться в рямках СКВУ світові з'їзди і конференції наукових, станових, виховних, молодечих та інших груп і установ. В неділю, 12-го листопада ц.р., СКВУ започаткують торжественні Богослуження в намірені українського народу і СКВУ в трьох українських обрядах: православному, католицькому і протестантському. У православному обряді буде відправлена Соборна Архиєрейська Служба Божа в неділю, 12го листопада, о год. 10 : 30 перед полуднем в катедральному храмі св. Володимира при 160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку. Відправлятимуть Блаженніший Митрополит Іоан, ВПреосвященніший Архиєпископ Мстислав та Преосвященніший Єпископ Олександер в сослуженні численного духовенства на чолі з протопресвітером Л. Весоловським, І. Гундяком та І. Селепиною. Дияконуватиме протод. М. Ольховий. Співатиме збільшений катедральний хор під орудою проф. В. Завітневича. В католицькому обряді Архиєрейську Святу Літургію відправить в сослуженні духовенства Преосвященний Кир Йоси, Єпископ Стемфорду, в церкві св. Юра при 7-ій вулиці в год. 12-ій вполудне. Українське Євангельське Богослуження відбудеться тієї ж неділі о год. 1-ій пополудні в Українській Пресвітерській Громаді в Ню Йорку, яка збирається з Черч оф Ковенант при 310 Схід 42-га вулиця, близько будинку Об'єднаних Націй. Проповідатимуть пастори д-р В. Лобай з Денверу і І. Яцентій з Ошави, Канада. В усіх цих Богослуженнях візьмуть участь члени Президії Пан-Американської Української Конференції й Екзекутиви УККА, як також репрезентанти делеґатів з поодиноких країн, які починають приїжджати до Ню Йорку та зорганізовані групи громадян з прапорами. Точна програма СКВУ та зв'язаних з ним з'їздів і конференцій буде подана вже в черговому числі „Свободи".

ЗБІРКА НА СКВУ В ЗДА ВЖЕ ПЕРЕВИЩИЛА 35,000 ДОЛЯРІВ

Ню Йорк. — З канцелярії УККА інформують, що збірка фондів на цілі першого Світового Конґресу Вільних Українців уже перейшла в ЗДА суму 35,000 долярів. Останніми днями пожертви напливають масово з усіх сторін Америки, при чому жертвують навіть українські пенсіонери, колишні вояки і старшини різних українських армій, представники всіх прошарків української спільноти, висловлюючи тим свою повну підтримку ідеї скликання СКВУ. Як відомо, українська спільнота в ЗДА має скласти на цілі СКВУ 50,000 дол., а в Канаді 40,000 дол. До Ню Йорку вже почали прибувати делеґати на Конґрес із різних країн, в тому з Німеччини й Англії. З Мюнхену приїхав відомий український журналіст, ред. Зенон Пелеський, голова Головної Управи Спілки Українських Журналістів у Німеччині.

У Ню Йорку відбулася Академія у честь Листопадового перевороту

Ню Йорк. — За щорічним звичаєм відзначено 5-го ц. м. Листопадові роковини з ініціятиви Комітету Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Великого м. Ню Йорку (Відділу УККА). В усіх українських церквах Великого Ню Йорку відправлено Богослужби в намірені українського народу та Панахиди за полеглих героїв. Зокрема відбулася відправа в церкві св. Юра в неділю 5-го листопада ц.р. О годині 4-ій відправив Службу Божу при переповненій вірними церкві о. парох О. Засійбіда в асисті о. монсіньйора Прийми та всч. о. Войтини. Співав хор ім. Митрополита А. Шептицького під дириґентурою п. Ничая. Після Служби Божої виголосив патріотичну проповідь о. проф. М. Дирда. Відтак станули до Панахиди о. монсіньор Прийма, о ігумен Ю. Катрій, о. парох Засійбіда, та оо. Кекіш, Рабій Кулинич, Павлович, Хміляр та Височанський, перед могилою, побіч якої держали почесну варту із прапорами наші пластуни та сумівці разом із відпоручниками інших організацій із їхніми прапорами, а саме: Українських Американських Католицьких Ветеранів, ОбВУА, Братства кол. вояків І УД, ООЧСУ, ОДВУ, Золотого Хреста та МУН-у, а також Апостольства Молитви та Марійської Дружини Пань. Співав хор „Думка" під управою дир. Л. Крушельницького. О годині 6-ій вечора відбулася Святочна Академія в залі Джуніор Гайскул. Після відіграння американського та українського національних Гимнів коротким словом відкрив Академію голова Комітету мгр. Р. Гуглевич на сцені прикрашеній національними прапорами й тризубом, перед яким горів вічний огонь. Ред. І. Кедрин-Рудницький виголосив промову. В мистецькій частині взяли участь молодечі сили, а саме Дівочий Хор Осередку СУМА в Ню Йорку під дириґентурою Р. Степаняка, скрипаль Ю. Божаківський, мецсосопрано С. Тонкошкур та колективна рецитація „Листопадова Містерія" членів Студії Мистецького слова Л. Крушельницької. При фортепіяні були: Ю. Цибрівський та Т. Левицький. На естраді стояли відпоручники різних установ і організацій з 9-ма прапорами; заля була вщерть виповнена. Було багато молоді.

На Союзівці відбулося Листопадове свято

Союзівка, Кергонксон. — Довкола Союзівки, виховно-відпочинкової оселі УНСоюзу в Кетскильських горах, уже постала невелика Українська Громада, що нараховує яких 40 родин і тепер інтенсивно приготовляється до будови своєї церкви на подарованій УНСоюзом площі. Ця Громада минулої неділі, 5-го листопада, відзначила роковини Листопадового Зриву зворушливим концертом, що відбувся в залі „Веселки". Свято започаткував коротким вступним словом душпастир цієї громади о. проф. Люб. Гузар. Святочне слово із зворушенням виголосив інж. Антін Хухра, пані Софія Варусевич прочитала розповідь про Олену Степанівну, діти цієї Громади виконали кілька стрілецьких пісень а маленька Бедрій виголосила відповідну деклямацію.

Того ж і попереднього дня на Союзівці гостили пластунки і пластуни із станиці в Джерзі Сиіті під проводом своєї станичної пані Нелі Сохан, відбувши свій традиційний „Листопадовий марш".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

50-річчя большевицького перевороту

7-го листопада з найбільшою в історії совєтської влади помпою відзначає в СССР комуністична партія і нова кляса визискувачів 50-ліття „Великої Жовтневої Соціялістичної Революції". Вже в самому цьому окресленні найбільш реакційної події, яка відбулася в той день у Петрограді, немає ані слова правди. Бо була то не велика і не революція, а був державний переворот, учинений під час всеімперської демократичної революції згуртованою Леніним меншістю, щоб запанувати над більшістю. Не була вона і соціялістичною, бо, здобувши владу, большевики відразу ж заходилися відбудовувати єдину - неподільну Росію. І не була вона навіть „жовтневою", а була „листопадовою", бо вже перед тим змінено в Росії календар з юліянського на григоріянський.

Творців большевицького перевороту в живих уже немає: тих, хто не помер природньою смертю, винищив Сталін. Троцький, Каменєв, Бухарін, Томський і інші члени „ленінської ґвардії" згинули як „шпигуни" капіталістичних країн, або як „зрадники соціялістичної батьківщини". Але сучасні кремлівські ідеологи все ще говорять про „революційні традиції Жовтня", яких ніколи не було. Бо від 7 листопада 1917 р. й донині існує антинародна, псевдосоціялістична система, червона монстр - імперія, яку створив Ленін і удосконалив Сталін.

Обіцяючи народам Росії, що їх століттями гнобив цар, право на „самовизначення аж до відокремлення", комуністи, узурпувавши владу, проголосили війну відродженій в Українській Національній Революції Українській Народній Республіці і по трьох роках кривавої боротьби її окупували. В Україні встановили вони свій маріонетковий уряд, свою владу під вивіскою УРСР.

Пориваючись у 1917 році до влади, большевики обіцяли селянам поміщицькі та монастирські землі, а перебравши владу в свої руки загнали селян у колгоспи — державні лятифундії, в яких, позбавлені власности і людської гідности, вони, як кріпаки, мусять працювати на державу. Колгоспну систему, найдорожчу і найменш продуктивну в світі систему сільського господарства, большевики запровадили жорстоким терором і голодом, відібравши у селян все їх збіжжя. В 1932 - 33 р. згинуло в Україні з голоду до 7 мільйонів людей.

Пориваючись до влади, большевики обіцяли робітникам фабрики і заводи, а здобувши владу обернули робітників на державних рабів без права на протест і страйк, що в совєтському законодавстві є протидержавним злочином. Професійні спілки в СССР, замість боронити інтереси робітництва, дбають лише про інтереси держави - визискувачки.

Обіцяючи побудувати в СССР марксистський соціялізм, большевики мільйонами рук стероризованих робітників, селян та інтеліґенції, а передусім потом і кров'ю політичних в'язнів, збудували систему державного капіталізму в імперіялістичній державі, що, озброєна водневими бомбами, звисає тепер чорною примарою над усім ще не поневоленим комуністами світом.

Добробут для всіх, безклясове суспільство, свобода слова та релігії, що їх обіцяли большевики, все це бачимо тепер у вигляді злої, кошмарної карикатури.

Бо всі Церкви, після приходу до влади, вони знищили, Ієрархії зрепресували, а натомість створили контрольовану ними московську Церкву.

Бо, замість безклясового, витворилось в СССР кастове суспільство партійних паразитів та „червоного дворянства" і безпартійного плебсу — продуцентів.

Бо замість свободи слова розпаношується в СССР куди гостріша як була за царату цензура.

Високий стандарт життя для трудящих все ще обіцяють большевики в майбутньому, але під теперішній час він нижчий від життьового стандарту навіть мешканців країн - сателітів, за виїмком хіба Болгарії та Альбанії. Щойно перед 50-літнім ювілеєм „Великого Жовтня" указом Верховного Совєту мінімальну місячну платню в СССР піднесено до 60 рублів (15 долярів на тиждень), а мінімальну місячну пенсію — до 12 рублів.

25 років панування хворого на параною Сталіна, який у кривавих чистках винищив кращу частину творчої інтеліґенції, вигубив найбільш працьовиту частину селянства, всіх своїх явних і уявних противників, передусім на Україні, — залишили глибочезний, невигойний слід на культурі, літературі, мистецтві й економіці.

Нові володарі Кремлю залишили непорушеною створену Сталіним систему — колгоспи на селі, підневільну працю на фабриці, т. зв. соціялістичний реалізм в літературі і мистецтві. Недавні події в Україні, де за спротив русифікації без прилюдного суду, засуджено до „таборів суворого режиму" понад 70 молодих українських науковців, журналістів і письменників — яскраве свідчення про брехливість московської пропаґанди, яка кричить про „соціялістичну законність", про „совєтський гуманізм", про ліквідацію „залишків культу особи".

Ленін, Сталін, Хрущов . . . Воєнний комунізм, червоний терор 1918-21 років, НЕП, період „соціялістичного будівництва", сталінський терор, колективізація, індустріялізація масові депортації і — війна, яку розв'язали Гітлер із Сталіним . . .

Партійні чиновники, що утримують тепер балянс влади в Кремлі, стоять перед неминучістю: або дальших поступок поневоленим народам, отже щораз більшого обмеження диктаторської влади, або повороту до сталінських методів правління, отже загрози вибуху народного гніву — революції. Сковані мертвотною системою большевизму, народи вже не хочуть виснажуватися в праці для „грядучих поколінь", для комуністичної фата - морґани. Вони вже не вірять ні мертвим, ні живим комуністичним вождям і прагнуть — волі, особистої і національної.

I. Світ

ЖОВТА ЗАГРОЗА?

Час від часу в американській, так само як і в закордонній пресі з'являються статті про можливу жовту загрозу, себто про Китай та його потенціяльну небезпеку для всього світу, зокрема для Совєтського Союзу

В дійсності ми не бачимо такої загрози в перспективі найближчих 20-50 літ. Це правда, що населення тієї країни збільшується у надзвичайно швидкому темпі, але китайці мають ще досить своїх власних земель, щоб думати про експансію. Вони мають великі простори у напрямку до Тибету, так само у Внутрішній Монголії та в напрямку до Сінкіянгу, китайського Туркестану, можливо також до незалежної від них Монголії.

Коли переглянути історію розвитку китайської експансії, то переконаємось, що вона завжди мала мирний характер у формі колонізації, дешевої праці, комерції. Доказом цього є колонізація Манджурії, де китайців не було сто літ тому. Так само не було їх у Сінкіянгу.

Сучасні кордони Китаю накладають на комуністичних володарів певні обмеження. Щоб поширити свій „лебенсравм", вони мусять розпочати війну. Такі війни можуть бути тільки на південь через В'єтнам та в напрямку московської імперії, зокрема Далекого Сходу.

Проникнення Китаю до Індії має тільки політичне значення, бо там і свого населення забагато. Щождо Далекого Сходу, то перешкодою є військова сила Москви, і знов таки на тому просторі немає перспективи для колонізаційного поширення, бо там уже мільйонове населення, свобідного простору для селянства нема.

Також правдоподібно, що серед правлячої кліки Пейпінґу є дуже сильна група експансіоністів, але вона стримується більш обережними особами, такими, як Чу Ен-лай, не говорячи вже про інших лідерів, яких ввесь час ганьблять „червона ґвардія" та жінка Мао.

Американські „в'єтніки" і „пісніки" заявляють, що війна у В'єтнамі може втягнути у воєнні дії Китай. Ми такої можливості не припускаємо.

Не кажучи про внутрішні труднощі комуністичних володарів Китаю, які свідчать про повний неуспіх „великої революції", Пейпінґ не має можливости вступити у війну так, як це він зробив у Кореї.

В Манджурії Китай мав добре зорганізовану в 1930-их рр. японцями сітку залізниць для обслуги своїх військ у Кореї. На кордонах Північного В'єтнаму такої сітки немає, є тільки одна переобтяжена залізнична лінія, що сполучає Ганой з китайською провінцією Квансі. Ця залізниця від Лін-танґ відгалужується у напрямку до порту Чан-чянґ, що пов'язаний з важливим із стратегічного погляду островом Гайнан, який контролює Південне китайське море та затоку Тонкіну, де оперують кораблі американської фльоти. Протягом останнього року цими залізницями перевозили совєтські воєнні матеріяли для Північного В'єтнаму.

Щоб кинути для війни на півдні хоч би півмільйонову армію, Пейпінґ мусить забезпечити її постачання не тільки згаданою вище залізницею, але також її постачання в самому В'єтнамі. Коли пригадати, що сучасна війна потребує колосальних припасів технічного приладдя для військ, харчів, палива для авт та зброї — ці труднощі мали б подвоїтися.

Комуністичний Китай має 2.8 мільйона реґулярного війська та біля 12 мільйонів міліції, яка, хоч велика числом ,але слабо озброєна. Крім того китайська армія має здебільша стару зброю, бо промисловість Китаю ще не розвинена як слід. Китай має біля 3.000 літаків, переважно старих моделів, і ні одного бомбардувальника на довгі дистанси. Китайська фльота має біля 30 підводних човнів, з яких 23 совєтського виробу, а збудовані китайцями за плянами, переданими свого часу з СССР.

З цього дуже обмеженого розміром огляду можна бачити, що комуністичний Китай не має жадної можливости повести свою експансію звичайними військовими силами, а може вести її тільки політичними заходами, піддержуючи революції та заколоти у сусідніх краях, в першу чергу в південно-східній Азії та в Індії.

На півдні перешкодою для революційних заходів Китаю є Америка, а на півночі збройна сила московської імперії, що мусить захищати свої колонії, бо це справа її життя і смерти.

Китай настільки заляканий силою Америки, що за ввесь час провокацій та бомбових нападів у Гонґ-Конґу не було ані одного випадку демонстрацій або провокацій проти американських кораблів або вояків ЗДА, що приїздять туди на відпочинок з В'єтнаму. Так само зменшилося число обстрілів острова Квімой та околиць, обсаджених військами з Формози.

Стриманість Пейпінґу супроти Америки пояснюється ще й тим, що південна частина Китаю, зокрема провінція Квантунґу, зі столицею Кантоном, є одним з найбільших центрів руху проти маоїстів.

Військові китайські кола — проти поглиблення хаосу, що його створила „червона ґвардія" Мао. Політичним комісаром Квантунґу є ген. Чен Тег, який закликав розаґітовану молодь негайно вертатися до шкіл та фабрик. Пейпінґ також старається загальмувати поширення хаосу, але місцеві маоїстські ватажки не слухаються своєї централі. Зрештою, інформації про події в Китаї часом такі поплутані і взаємосуперечливі, що годі з них відтворити дійсний образ подій.

При такому стані анархії та занепаду дисципліни Пейпінґ неспроможний розпочинати будь - яких поважних воєнних операцій. І тому така його стриманість на кордонах Тибету та Індії, на північному кордоні В'єтнаму.

Реґулярні війська Китаю розкидані на величезній території країни і тому, при великому напруженні існуючого транспорту, до того ж обтяженого перевозом совєтських матеріялів від Забайкальщини та Владивостоку через Манджурію, потрібно понад два тижні, щоб доставити якусь військову частину з віддалених районів до кордонів В'єтнаму.

Це не означає, що певні провідні кола Пейпінґу не хочуть війни, але вони дбають тепер насамперед про підсилення воєнного потенціялу. Наявність атомових бомб, хоч ще дуже обмежена, у великій мірі збільшує цей потенціял.

„ТРЕБЛІНКА"

Jean Francois Steiner написав, а видавництво Simon and Shuster, New York, 1967, видало огидну 415-сторінкову книжку проти українців. Кожна сторінка переповнена словом "Ukrainian": „український поліцист", „український садист", „убийник", „антисеміт" і т.д., і т.д.

Наша преса у вільному світі кількома кволими реченнями повідомила, що така книжка появилася — і, мабуть, на тому буде й кінець.

Підписаний читач й член УНС, що живе довший час в Америці, уважає своїм обов'язком подати декілька своїх зауваг.

Ця нова „Треблінка", як й інші численні в її тоні написані книжки, — є суто антиукраїнські. Вони є доцільно так написані і вони кладуть гори перешкод українській справі. Ті книжки порозсилані по усіх бібліотеках. Їх читає американська молодь і наша молодь. Моя дочка у Міннеаполісі повторила слова одної молодої українки, котра, прочитавши „Треблінку", с к а з а л а: „I am ashamed of being Ukrainian". Всякі „Т р е б л і н к и" допомагатимуть у відчужуванні нашої молоді від українського імени.

Свого часу я працював при американській воєнній цензурі. Через мої руки переходили сотні книжок, яких авторами були жиди. Майже усі вони ставились прихильно та обороняли українців у своїх писаннях. Це особливо торкалося українців під Польщею, Румунією та Чехо-Словаччиною. Коли мадяри і чехи під тиском Гітлера посилили переслідування своїх горожан-жидів, то наш прем'єр о. Августин Волошин сказав представникам тижневика "Time", що українська влада трактуватиме жидів нарівні з іншими горожанами, що в українській державі не буде жадного переслідування жидів. Про цей гуманний поступок нашого прем'єра заговорила майже уся тодішня американська преса. Про нашу хоч короткотриваючу Карпатську Україну незвичайно прихильно писав 'The New York Times'. Ніколи не забуду його прихильности у відношенні до українців, коли він описував переїзд Уряду Карпатської України до Хусту.

Я певний, що українська нація, де вона не жила б, ставилася б по-людяному до жидів. Але українська нація не завжди була свобідною. І часом змушували вороги українців до діл не конче гідних. Автор „Треблінки" описує і жидів, котрі були змушені звироднілими німцями до вбивчої праці проти своїх же жидів. Автор „Треблінки", мимо того, що вживає у лихому значенні слово „українці" — і то по кілька разів на сторінці своєї книжки — описує, що жиди намагалися мати всякі зв'язки таки з українцями. Він згадує, що українців тортурували німці за їх зв'язки з жидами. Ще в іншому місці є згадка про те, що, мовляв, українські поліцисти, які служили німцям, спровадили до жидівського табору дівчат і що „жидівські в'язні приграваоли танцюючим українцям на своїх інструментах". Звідки умираючі жиди дістали інструменти?

Згідно з описом Стайнера, жидівська жінка, ведена на страчення . . . „вириває українцеві з рук ножиці", якими він обтинав її волосся, і „малощо не відрізує ними йому руки" . . .

Автор згаданої книжки подає, що джерелом інформацій для його книжки послужили якісь повоєнні „досліди" та ніби його власні переживання.

Чи опис автора правдивий, чи видуманий, чи підроблений, — пересічний американський та навіть український читач не бере під увагу. Йому цікаво, що сталося з тим жидом чи з тією молодою жидівкою в таборі смерти, над якими „панували яких 40 німців та 200 українців".

Хтось мусить і повинен пояснити тим людям, котрим ім'я України є дороге, а котрі не були присутніми на рідних землях у другій світовій війні, що є правдою, а що неправдою у численних писаннях жидів.

Перебуваючи недавно у рідній Бучаччині, я спостеріг, що:

(1) Жидів ніде майже не було. Люди пояснювали, що їх „повистрілювали німці";

(2) Багато наших людей переховували жидів і за те потерпіли від німців. У моїй родині був такий випадок, що одна дівчина закрила соломою під жолобом жида, який втікав, і за те була страчена німецьким судом в Чорткові.

Була пора, що по вбивстві Симона Петлюри усі американські бібліотеки, як публічні так і університетські, були переповнені брехнями про здогадний антисемітизм українців. Після другої світової війни ті самі жиди додали ще більше гною на чесне українське ім'я.

Ця пекуча справа потребує негайного вияснення від тих, що про те знають.

Ф. Луців

● **При одному полоненому південно - в'єтнамському терористі** (членові в'єтконґу) знайдено його листа до матері, в якому він гірко скаржиться на брак амуніції, ліків, одягу і харчів та великі злидні, що їх переживають комуністичні повстанці. Але той комуністичний вояк таки заявляє свою рішучість воювати проти „американських імперіялістів".

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

„М Е Д И К Е Р"

Частина третя

Щоб допомогти людям оплачувати надвишки у коштах шпиталів та лікарських гонорарів, приватні компанії продають додаткове забезпечення. Різні компанії пропонують різні контракти за різні ціни і, очевидно, чим дорожчий контракт, тим більше ви маєте покриття. Але тут часто трапляються непорозуміння.

Одна із частих „комплікацій" — це неясність, чому додаткові кошти до „медикеру" не оплачує повністю приватна компанія? Адже людина має, наприклад, „Блю Шілд" і „Блю Крос", за які платить, а тут приходять рахунки, і треба сплачувати деякі суми з власної кишені. Хтось щось крутить? Ні, не крутить.

Усі приватні компанії, а в тому числі і „Синій Щит" та „Синій Хрест", продають додаткові забезпечення, але під певними умовами. Коли ви заглянете у свій контракт, там ясно написано, що саме покриває ця компанія. Треба пам'ятати, що додаткове забезпечення, яке б воно не було, ніколи не звільняє вас від основної вкладки, а саме: перших 50 дол. на лікарські видатки, перших 40 дол. на шпиталь та перших 20 дол. на діягностичні чи лікувальні заходи в лікарні, коли ви є т. зв. зовнішнім пацієнтом. Ці видатки ви мусите покрити, бо це — закон, і лише під такою умовою держава дає дозвіл приватним компаніям продавати додаткове забезпечення.

Що ж тоді вам продає приватна компанія? Чи варто це забезпечення мати?

Додаткові забезпечення майже всі однакові, але час додаткового покриття різний. Всі компанії забезпечують — після заплачення вами перших 50 дол. лікарських коштів і після виплачення „медикером" 80% лікарських гонорарів — решту 20%. При чому — не все, а знову таки 80% із суми, що творить початкових 20%. Також з лікарнею — після заплачення вами 40 дол. — може бути так, що більше й непотрібно вам платити.

Але що ви зробите, якщо вам доведеться бути в шпиталі не 60 днів, за які заплатить „медикер", а, скажімо, 120? Також, якщо вам треба перебути в піклувальному домі або одиниці продовженого лікування не 20 днів, за які знову заплатить „медикер", а 100, де ви за 80 днів мусите платити по 5 дол. денно? А як навіть довше? Ось тоді приватна компанія приходить вам з допомогою і оплачує 80% усіх коштів, які нараховуються вам додатково до „медикеру". Все ж 20% ви платите самі.

Справа виглядає знову дещо закручено. Найкраще це вияснити на прикладі. Візьмімо уявних пацієнтів А. і Б., які мають приватне додаткове забезпечення.

Пан А. перейшов дуже важку операцію і одержав рахунок на 550 дол. Він мав до вибору два способи плачення:

а) він заплатив перших 50 дол., із решти 500 дол. „медикер" заплатив 400, а з решти 100 дол. „Блю Шілд" оплатив своїх 80%, тобто 80 долярів. А. доплатив тільки 20 долярів.

б) він заплатив всю суму, а від „медикеру" одержав назад 400 дол. і від „Блю Шілд" — 80 дол.

Пан Б. мав скомплікований удар серця, пролежав у шпиталі 40 днів, а за два місяці зламав собі стегно і пролежав ще 40 днів у шпиталі, а крім того 90 днів у відділі продовженого лікування. Він заплатив перших 40 дол., але мав такі додаткові нарахування: 200 дол. за 20 днів перебування у шпиталі, які були понад призначених йому 60 днів; 350 дол. за 70 днів перебування у відділі продовженого лікування, які були понад призначених йому 20 днів. Ось із цієї суми додаткового нарахування 550 дол. „Блю Крос" оплатив 80%, себто 440 дол., а п. Б. — лише 110. У випадку, якби п. Б. перебував у шпиталі довше, компанія все таки покриє йому 80%.

Якщо взяти до уваги, що кошти за перебування в лікарні понад 90 днів „медикер" взагалі не покриє в цьому самому році, тоді кожний день у лікарні коштуватиме пацієнтові від 30-ти долярів угору. Це вже не будь - який видаток. Деякі контракти покривають кошти за перебування в лікарні до 180 днів, місяцями піклувальні доми, різні додатки і т. д. у висоті 80%.

У річних видатках менших сум, коли людина не хворіє важко, ці перші суми 40 дол. на лікарню і 50 дол. на лікарів можуть бути іноді болючими для пенсіонера з невеликим прибутком. Але в 1-ій частині нашої розвідки про „медикер" ми згадували, що за всякі аналізи, досліди, рентґени і т. д., якщо вони зроблені в лікарні, як для т. зв. зовнішнього пацієнта — ви оплачуєте тільки перших 20 дол., а решту 80% покриває „медикер". Суму ж 20 дол. ви можете зачислити в рахунок своїх перших 50 дол. лікарських коштів. Це не дуже велике заощадження, але все ж зменшує 50 дол., які ви витрачаєте на лікарів.

Часто чуємо питання, чому людина, яка підлягає законові „медикер", а до того має приватне додаткове забезпечення, мусить платити ще й зі своєї кишені. Невже держава або компанії такі бідні?

Очевидно, що держава могла б ухвалити закон, який давав би право на повністю безплатне лікування. Але тоді було б так, як у країнах із соціялізованою медициною: рівень опіки над хворими обнизився б. Американське Медичне Об'єднання заперечувало соціялізований „медикер" не тому, що це, по суті, байдуже, від кого лікар одержить свій гонорар. Але зняття всякого обов'язку з пацієнта могло б привести до того, що лікарські кабінети і шпиталі були б переповнені не тільки хворими, але й такими, що йшли б туди „задля цікавости", відпочинку, або для того, щоб довідатися, „чи може я хворий?" Певна грошова відповідальність пацієнта виключає т. зв. „маркірантів", а лікарям та шпиталям дає кращу можливість зайнятися тими, хто справді потребує медичної опіки. Це тримає американську медицину на високому рівні.

КІНОНАСТУП

Колосівсько - каґебівська газета „Вісті з України" в числі 31 помістила статтю „Українські фільми на екранах світу", в якій повідомила, що „близько 200 фільмів випускають кіностудії України на рік, серед них 20 художніх", і що багато з них іде у понад 50 країнах світу, найбільше „д о к у ментальних". Це й зрозуміло, бо саме „документальні", накручені по кіностудіях і за наперед зробленим пляном, найкраще можуть впливати на глядача, переконуючи його в тому, що потрібне совєтській пропаґанді. Газета обіцяє, що той закордонний кінонаступ буде ще збільшений.

Леонід Полтава

У НАРОДІВ ВОЛЬНИХ КОЛІ...

(репортаж)

(3)

Не пригадую прізвища того чільного делеґата з Цейльону, який своїми зусиллями допоміг АБН провести резолюцію про розчленування Російської червоної імперії на окремі національні вільні держави. Цейльонець перед тим був у складі делеґації своєї країни в СССР, був і в Україні, захопився її народом та культурою — і тоді ще більше зненавидів Росію, як в'язницю народів. І про все це він сказав у одній із кращих на Конференції промов.

Представники АБН працювали в 4 комісіях із усіх 5, здійснюючи великі і шляхетні задуми: „Свобода народам, свобода людині!"

Президент ЦК АБН Я. Стецько виголосив перед представниками 72 країн промову по-англійськи. Він нагадав учасникам про одну з заяв Леніна: „Через Пейпінґ і Делі лежить шлях до Парижу". Він підкреслив, що в добу смертоносної ядрової зброї — сила підпілля є найбільшою реальною силою, і наводив приклад з УПА. Він з документами в руках розповів про табори смерти в сибірських глушинах, про страйки і заколоти проти московсько-большевицького режиму, про виступи студентів в Одесі та Києві, про арешти українських письменників і науковців, про підростаюче в Україні — всупереч заходам русифікаторів — молоде покоління Симоненків.

Ярослав Стецько говорив про національно-визвольну революційну боротьбу в різних формах, і заля довго оплескувала промовця, коли він звернувся з обґрунтованим закликом: зліквідувати імперіялізм у світі, розчленувати Російську імперію — СССР на національні держави, добитись звільнення китайського материка, звільнення Тибету, добитись справедливого і народоправного поєднання Кореї, В'єтнаму, Німеччини. „Поневолені нації, — сказав промовець, — це ваші друзі. Рівночасно з розвитком ядрової і звичайної зброї, щоб збалянсувати силу зброї комуністичної Росії та її сателітів, вільний світ має подбати про зменшення потенціялу військових сил російського комуністичного бльоку, приєднуючи на свою сторону душі й думки вояків поневолених націй."

Колишній прем'єр Тимчасового Українського Правління у Львові вказував на світовій Конференції на можливості і потребу підтримати революційні підпілля в країнах комуністичної неволі. Ярослав Стецько вказував, що вільний світ повинен здобутись на повну підтримку сподівань, аспірацій і боротьби поневолених націй. Не політика коекзистенції є альтернативою до ядрової війни, до якої у висліді коекзистенції може дійти, а політика визволення поневолених націй, їх повної підтримки, — до цього закликав представників світу український діяч. Цю промову передавали через радіо і частково через телевізію.

У висліді цих інтервенцій представників АБН, Европейської Ради Свободи, Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй, окремих провідних діячів, — головною ж мірою завдяки заходам і впливам українських летючих амбасадорів, зокрема п. Ярослава Стецька — на першому Конґресі Світової Антикомуністичної Ліґи схвалено резолюції, які сполошили і Москву, і Пейпінґ. Одна з них, і найбільш важлива для України: розчленувати Російську комуністичну імперію на вільні національні держави!

Не будемо перераховувати інших пунктів резолюцій. Однак, треба підкреслити, що в 50-річчя московсько-большевицької контреволюції цими резолюціями з міжнародного форуму проголошено безкомпромісову політичну і і психологічну війну Москві та всім іншим комуністичним режимам. Вільний світ прозріває. Дедалі більше спадають впливи білоеміґрантської НТС. Дедалі слабше лунають голоси про „Рассєю" без комунізму, а нібито нову, „демократизовану". Годі переціниіти ролю АБН у цьому поступі в напрямку отверезіння міжнародної політичної думки.

ЩЕ ТІЛЬКИ 10 ДНІВ ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ В СУБОТУ, 18 ЛИСТОПАДА 1967 О ГОД. 10-ІЙ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ УЧАСТЬ У ЦІЙ ПОДІЇ.

Філядельфія, Па.

КОНЦЕРТ ТВОРІВ МИКОЛИ ФОМЕНКА

Цей концерт Українського Музичного Інституту 22-го жовтня, був призначений на виконування нових композицій Миколи Фоменка, створених під час його перебування в Америці в роках від 1952 - 1961.

У відтворених композиціях Фоменка, виразно зарисовувався питомий йому стиль лірика-романтика дещо консервативного напрямку. У 8 точках програми з її 13 композиціями зазначився широкий діяпазон музичних заінтересувань композитора, де була і музична діточа сценка, дитячі і жіночі хори, ліричні фортепіянові композиції, драматичні арії з опери „Ганна" і могутня кантата „Слава Мазепі . ."

Вечір розпочався поважною і глибокою змістом композ. (слова Шевченка) „Учітеся, брати мої". Взяли участь хори діточий і жіночий, і дві солістки пп. Надія Оранська та Анізія Мірчук. Акомпаніямент для струнної оркестри зоркестрував проф. Юрій Оранський, дир. УМІ і диригент всіх частин концерту. Також у оперній сценці Кі-Кі п. Оранський зоркестрував акомпаніямент. Цю сценку в цій самій обсаді ми вже бачили давніше, і можемо сказати, що вона на свіжості і інтересності нічого не стратила.

Третя точка програми стала полем попису діточого хору і діточих солістів, якими були Катря Оранська, Оксана Стеценко та Юрко Трипуненко. Це були композиції до слів Іванни Савицької: 1. „Українські молоді пісні", 2. „Божа Мати", 3. „Хай цвітуть сади", 4. „Взимку" . . Тексти і музика цих речей підходять під світосприймання молодих талантів.

Оксана Процик, учениця фортепіянової кляси УМІ проф. Б. Перфецького, відограла не легку „Ліричну поему", інтерпретуючи її удатно.

Як солістка виступала п. Н. Оранська на тлі жіночого хору УМІ в трьох композиціях: „Верба", „Діва Марія" та „Козенятко". Ці композиції переаранжував п. Оранський на однородний хор. Хоч тексти були від трьох різних поетів і діяметрально різно композитором оформлені, то все ж таки вони знайшли у виконанні солістки цікаву, вдумливу і різну по формі, інтерпретацію. І саме при цій нагоді мала п. солістка нагоду виказати цінні вартості свого голосу, музичну ерудицію і доцільну дикцію. Коли п. Н. Оранська, цим разом при оркестрі виконала арію з опери „Ганна" Я. Мамонтова, то вона виказала, що не чужа є для неї і драматична інтерпретація музичних композицій.

Бувша студентка і абсольвентка УМІ, яка перейняла обов'язок акомпаніяменту і диригента-асистента, п. Галя Саґата - Порятко, виконала на фортепіяні два вийнятки з „Концерто е-моль", а то „ч. II Адажіо і ч. III Аллеґро модерато" при акомпаніяменті струнної групи Оркестри УМІ. Замітним було в артистки повне і солідне опанування згаданих частин концерту і вдатне виконання. Акомпаніямент оркестри вийшов гладко.

Короною і бравурним завершенням концерту було виконання кантати „Слава Мазепі", зоркестрованої В. Овчаренком. Весь ансамбль, що брав участь у виконанні, складався з хору і оркестри УМІ, підкріпленої дутими і перкусійними інструментами, коло 23 хористок і чотирьох солісток. Хоч хор був уміщений в глибині і не дуже акустичної великої сцени, за оркестрою, яка була на фронті сцени, то він держався знаменито. Дзвінкі сопрани та оксамітові альти чотирискладового хору співали певно і здисципліновано. Замітним був старанно виконаний квартет, (ч. II), пань: Надії Оранської, Анізії Мірчук, Олімпії Гайдучок та Антонії Лисенко. Пані Лисенко, професор співу в УМІ, перейняла була на себе вокальний вишкіл хористів та солістів. Поширена оркестра складалася з молодих музик, частинно українців, частинно американських студентів. І цей інтеліґентний ансамбль справно виконав своє завдання.

Хоч численно зібрана публіка щиро й тепло прийняла всі пункти концерту, то кантату оплескувала довго, домагаючись повторення принаймні її частини. На жаль годі було це зробити.

Кожен мав змогу слідити за приготуванням до концерту, подивляв диригента, п. Юрія Оранського, який під тягарем трудностей не заломився і героїчно видержав до кінця. Цю імпрезу УМІ можемо сміло зачислити до найбільше вдатних публічних виступів ансамблю УМІ.

В оркестрі, яка на загал, хоч у дещо зменшеному числі, держалася того вечора справно, бачили ми наших давніх знайомих, як пп. Кузик, Сімович, неструджених пп. Жилавих, та концертмайстра п. Меґасюка, учнів і абсольвентів УМІ, та їх шкільних товаришів. Справно діяла група оформлення поодиноких змін на сцені, яких було багато, і це головно причинилося, що концерт з багатою програмою міг не лиш точно розпочатися, але і покінчився в несповна двох годинах.

При кінці концерту п. мґр. Степан Процик виступив з двома дівчатками, які квіти поставили у стіп диригента. Промовець щирими словами подякував п. диригентові і всім учасникам хорів, музики, а особливо солісткам за важку працю і виконання цієї імпрези.

Д-р М. Рибак

Інтерв'ю проф. Бориса Мартоса на пресовій конференції в Дітройті

Дітройт, Миш. (ВП.) — У рамцях відзначення 50-ліття Української Національної Революції в Дітройті Ювілейний Комітет улаштував пресову конференцію для англомовної преси, що відбулася у п'ятницю, 27-го жовтня о год. 10-ій рано, в Дітройт-прес Клюбі в центрі міста Дітройту.

Сама особа кол. прем'єра Уряду УНР — проф. Бориса Мартоса та ціль його приїзду до Дітройту й тема конференції викликали живе заінтересування найбільших дітройтських англомовних щоденників, телевізійних станцій та аґенції Інтернешенел Нюз. Ще на кілька днів до приїзду проф. Мартоса до Дітройту майже вся преса довшими і коротшими замітками повідомила про його приїзд.

У конференції взяло участь цілий ряд кореспондентів та радіових і телевізійних репортерів, між ними таких широковідомих, як Дж. К. Ендерсон, Дж. А. Ґалаґер і Ерл Довди від щоденника „Дітройт Нюз", Чарлз Мартін і Ф. Енджело з „Дітройт Фрі Прес", телевізійного каналу ч. 2 Дз. Вівер, тел каналу ч. 4 Дан Пері, тел. каналу ч. 7 Лед Карлетон і інші, а при тому цілий ряд дописувачів до української преси в ЗДА, Канаді та в Европі.

Темою інтерв'ю було заподати історичні факти про Українську Національну Революцію у 1917 і 1918 рр. в Україні, яку заперечує галаслива большевицька пропаґанда якраз тепер, коли в СССР відзначують „жовтневу революцію".

Відповідаючи на питання журналістів, проф. Б. Мартос з'ясував перебіг Української Національної Революції у 1917 році, що завершилась відновленням Української Самостійної Держави, яка була визнана цілим рядом европейських та інших держав, включно з тодішньою Росією. У противагу до Центральної Ради в Києві большевики створили маріонетковий уряд комуністичної України в Харкові й одночасно вислали великі большевицькі армії в Україну для повалення Української Народної Республіки, поширюючи облудливі комуністичні гасла серед населення.

Хоч Україна впала першою жертвою большевицького загарбання, то досі не перестала боротися за свої національні права, що означає продовженням Української Національної Революції на протязі останнього 50-ліття. Про це говорять факти.

На прикінці свого інтерв'ю проф. Мартос вказав на банкрутство большевицької ідеології. Він вірить у недалекий упадок політичного значення та в розвал СССР, як найновішої тюрми народів, на якої руїнах повстануть національні держави, в тому й Україна.

Підготовою конференції кермував та нею проводив з рамени Ювілейного Комітету д-р Денис Квітковський і голова Метрополітального Відділу УККА і заразом голова Ювілейного Комітету інж. Василь Колодчин.

О год. 4-ій по пол. в цьому ж Прес Клюбі у конференційній залі відбулася привітальна зустріч з проф. Борисом Мартосом. Під час прийняття цілий ряд пресових кореспондентів відбули інтерв'ю з прем'єром УНР. Також у прийнятті взяли участь численні визначні особи з американських урядових кругів та представники стейтових відділів обох політичних партій, представники етнічних груп у Дітройті, репрезентанти держав латинської Америки та визначніші особи української громади Дітройту і Віндзору. В розмові з проф. Мартосом живо цікавились українськими справами сенатор Ф. Гарт, конґресмен Марта Ґріфітс, кол. губернатор стейту Мишиґен Дж. Меннен Вілліямс та інші. Участь у прийнятті взяла також радна міста Дітройту Маруся Бек. Усі присутні на конференції і на прийнятті одержали приготовані „прес реліз" про Українську Національну Революцію.

У вечірніх годинах усі телевізійні станції Дітройту передавали у своїх програмах вістку про пресову конференцію.

Згадана пресова конференція була найбільш успішною з-поміж тих, які відбувались у Дітройті в останніх роках.

Завершенням відзначення 50-ліття Української Національної Революції в Дітройті буде Велика Святочна Академія у 50-ліття відновлення Української Самостійної Держави, що відбудеться 28-го січня 1968 року у Форд Авдиторії.

Бостон, Масс.

БЕНКЕТ В ПОШАНУ о. ЕМІЛІЯНА ШАРАНЕВИЧА

10 вересня Парохія Христового Серця в Бостоні влаштувала прощальний бенкет своєму парохові о. Е. Шараневичеві, котрий з наказу церковних властей залишив Бостон і перейшов на нову парохію.

При участі великого числа парохіян за гарно прибраним столом засів о. Шараневич зі своєю дружиною, а побіч них засіли о. Шуфлят зі Сейлему, о. Дикий з Менчестеру та визначні гості американці.

Вітаючи присутніх, бенкет відкрив тостмайстер Дмитро Ґалонзка, який з'ясував ціль і значення бенкету. Поважно - сумний настрій видно було на обличчях всіх присутніх від самого початку. Він зростав з кожною хвилиною, бо кожний був свідомий, що за кілька годин вже не буде між нами ідейного священика й людини з добрим серцем, чистим характером і ясним розумом.

По відкриттю бенкету провів молитву о. Шуфлят. Промовляв д-р Іван Дідюк такими словами: Всечесний і Дорогий отче Шараневич. Ми тут сьогодні зійшлися, хоб вам подякувати за вашу таку велику працю для нашої парохії. Час майже сім років пройшов швидко, здається неначе вчора ми вас вітали в цій залі. Сьогодні тут ми вас прощаємо, ви відходите від нас. Видно, така Божа Воля, що хоче, щоб великі таланти, які він вам дав, ви їх повинні використати в ще більшу парохію, як Бостон. Тому ми з болем серця, але з гордістю, прощаємо вас і обіцюємо вам часто згадувати вас у наших молитвах і так сплатити вам хоч частинно довг вдячности за вашу працю для нас. Ми всі бажаємо вам зі щирого серця великих успіхів в новій парохії! Нехай Бог Благословить вашу таку важну працю і дасть вам багато сили і витривалости в ній. На ваше здоров'я, дорогий отче, я пропоную тост. Многая літа. Ціла заля відспівала „Многая літа!"

По обіді промовляв бувший член Церковного Комітету, а теперішній член Будівельного Комітету пан Любомир Щудлюк, який в промові підкреслив працю і заслуги о. Шараневича для нашої парохії, працю матеріяльно - фізичну і працю духовну. Праця матеріяльна і фізична дуже тяжка, однак отець її виконав і привів адміністративну господарку до стопроцентового порядку. В духовній ділянці о. Шараневич зорганізував Марійську дружину. За його побуту в парохії маємо одного теолога у Вашинґтонській семінарії, одного студента, котрий почав перший рік теології в Стемфордській семінарії, і одного студента, котрий почав перший рік гайскулу в Стемфорді. Все це заслуги нашого пароха.

По - англійськи промовляла наша адвокатка в Бостоні, головна радна Українського Народного Союзу панна Анна Чопик, яка зворушила наших парохіян і гостей, які не розуміють української мови.

Пан Іван Вайдлер, голова Церковного Комітету, вручив подарунок о. Шараневичеві від парохії, а пан Дмитро Ґалонзка вручив подарунок від Марійської дружини.

По промові о. Шуфлята, о. Дикий провів молитву, по якій бенкет закінчився.

Бостонська парохія і парохіяни, котрим справа Церкви і добро парохії лежить на серці, з болем прощали свого пароха, що багато причинився до розбудови парохії, і мрією якого було збудувати в Бостоні велику стилеву українську католицьку церкву. Кілька тижнів перед залишенням Бостону він зорганізував Будівельний Комітет і вже весною 1968 року мали розпочати будову нової церкви. Ми, парохіяни, віримо, що розпочате діло будови церкви в Бостоні отцем Шараневичем, закінчиться успішно, і ми зможемо запросити о. Шараневича на посвячення новозбудованої церкви. Треба підкреслити, що о. Шараневич був щирим і жертвенним українським патріотом. Він став членом Фонду Катедри Українознавства, активним членом Українського Конґресового Комітету, більшу суму зложив на будову Українського Католицького Університету в Римі, і ніколи не відмовив матеріяльної помочі в жадних випадках.

Парохія Обурн повинна бути горда, що дістала такого пароха, як о. Шараневич, і старатися якнайбільше помагати йому працювати в його праці на славу Божу.

А. Б.

Володар Кузик — доктором прав

Володар Кузик

Гарний звичай завели деякі українські пресові органи — відзначувати наукові й громадсько - професійні успіхи нашої молоді. На сторінках нашої вільної преси аж роїться від подібних згадок, хоча іноді є і несуттєві перехвалки, особливо щодо тих, які від української спільноти відходять. Сподіваємось, що від від всього рідного не відійде молодий юрист — д-р прав Володар Кузик, син відомих українських громадських і політичних діячів в Трентоні, Н. Дж. інж. Дмитра і мґр Дарії Кузик. Він недавно з відзначенням здав усі приписані іспити на Норт - каролайнському університеті в Чапел Гілл і одержав диплом „Доктора Юріс".

Д-р Володар Кузик народився 1943 р., в Перемишлі. Разом з батьками та старшим братом романом, Володар прибув в 1948 році до ЗДА, до Трентону, Н. Дж. Тут продовжував початкову науку в місцевій американській школі, будучи одночасно прикладним учнем української парохіяльної школи при церкві Св. Йосафата. За час побуту в Трентоні молодий Володар був прикладним членом місцевої пластової станиці, де виховувався під опікою своїх пластунів - виховників пл. сен. Василя Вергуна і пл. сен. Івана Костюка, відбуваючи пластову заправу у всіх пластових, спершу новацьких, згодом юнацьких таборах. Середню школу закінчив з відзначенням в „Пенсилвенія Мілітері Каледж", де, як і пристало на доброго пластуна, успішно оборонив історичну правду про Київську Русь та здобув перше місце й нагороду ім. Бенжаміна С. Верри, про що писала в 1963 р. „Свобода" й інші українські й американські часописи. Тепер молодий доктор - юрист живе в Трентоні, Н. Дж. разом з батьками, і приготовляється до відкриття адвокатської практики.

(юко)

ГОЛОВА КАМБОДЖИ КНЯЗЬ НОРОДОМ ШІГАНУК ЗАЯВИВ, ЩО КАМБОДЖА ГОТОВА НЕГАЙНО ВІДНОВИТИ ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ з Америкою, якщо Америка приголосить визнання самостійности і непорушности кордонів Камбоджи. Однак тоді теж Камбоджа підтримуватиме „політично і морально" Північний В'єтнам і комуністичний Фронт Національного Визволення у Південному В'єтнамі, будучи в опозиції до американської інтервенції у В'єтнамі. Шіганук подав до відома, що комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай прислав йому листа з запевненням своєї „приязни" та невтручання у внутрішні справи Камбоджи. Шіганук підкреслив, що відвідини пані Кеннеді в Камбоджі не мають ніякого політичного характеру, і що вона є тільки „амбасадором свого чару".

ПРИХИЛЬНИКИ КОЛИШНЬОГО АЛАБАМСЬКОГО губернатора Джорджа С. Воллеса мають труднощі в тому, щоб зголосити його як кандидата на президента від третьої партії в стейті Каліфорнія. Згідно з каліфорнійським законом не вистачить, щоб 66,000 підписали петиції за те, щоб Воллес був кандидатом в 1968-му році. Закон вимагає, щоб 66,000 переписалися з котроїсь із двох партій, Демократичної або Республіканської і вимагали, щоб Воллес був кандидатом нової третьої партії. Зібрати 66,000 підписів було б легко, але зібрати 66,000 осіб, які бажають змінити партійну приналежність — дуже тяжко.

Замість квітів на свіжу могилу моєї МАМИ

КСЕНІ В. ТАРНАВСЬКОЇ

що упокоїлася 17-го жовтня 1967 р. у Львові на 79-му році життя і була похоронена 22-го жовтня ц. р. на Янівському цвинтарі там же,
складаю 100.00 долярів
на Український Католицький Університет у Римі.

ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ
з дружиною МАРТОЮ
і синами МАРКОМ і МАКСИМОМ

СОЮЗОВІ ОКРУГИ!

Допоможіть досягнути трирічну, ювілейну мету УНСоюзу: 100,000 членів. Ви можете це виконати, якщо:

1. Допильнуєте, щоб всі Відділи Округи придбали КОЖНОГО місяця бодай ОДНОГО ЧЛЕНА.
2. Подбаєте, щоб ВСІ Відділи виконували свої місячні квоти нових членів.
3. Подбаєте про це, щоб Ваша Округа і всі її Відділи збільшили бодай на 5% число своїх членів.
4. Будете старатися здобути першенство поміж Округами, а з ним одну з трьох почесних плякет УНСоюзу за 1967 рік.

Якщо бажаєте

— Допомогти Українському Народові в боротьбі за волю;

— Причинитися до розвитку українського життя у вільному світі

підтримуйте Світовий Конґрес Вільних Українців своєю щедрою пожертвою на його цілі.

Ще сьогодні виповніть цей формуляр та разом з Вашою пожертвою перешліть на подану адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTE of AMERICA
302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Свідовий важливости, потреб, завдань і цілей першого Світового Конґресу Вільних Українців, пересилаю на його фонд свою пожертву

в сумі $. . . . .

Ім'я і прізвище . . . .

Адреса . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

Дата Підпис

(Чеки виставляти на: Ukrainian Congress Committee — Для СКВУ. Ці пожертви звільнені від оподаткування)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Д-р Василь О. Луцїв
Пенн Стейт Університет

ЗМАГ ДО СВІТЛИХ ВЕРШИН...

В часі літніх ферій кипить життя в кожному більшому університеті. Це пора з'їздів, нарад, конференцій та семінарів. Те саме і в нашому університетському містечку Стейт Коледжі в Центральній Пенсилвенії. Два роки тому тут відбулася успішна Електро - Хемічна Конференція при участі сотні запрошених гостей і доповідачів, а в цьому році, в днях 14-18 серпня, знову скликано конференцію - семінар, де обговорювано і дискутовано цю саму тему.

В першому дні д-р Вулф читав доповідь, а опісля була виміна думок про тоніські магнітні плівки і спосіб їхнього складання при допомові ектролітичного та каталітичного процесів. Тонкі магнітні плівки з заліза і ніклю — грубиною в одну мільйонну центиметра, — це основа майбутніх компюторів. Правда, сьогодні підставою цих мащин є ще покищо магнетні ферритні кільця, але швидкість зміни їхнього стану виносить лише коло кількох сотих мільйонної секунди, а це абсолютно не вистачаюче. В той же час тонкі магнітні плівки досягають своєю швидкістю зміни одну більйонну секунди і тому вони більш пригожі. Згаданий науковець доказав кілька літ тому, що такі тонкі плівки можна продукувати за допомогою дешевого електролітичного процесу. Два роки тому компанія ІБМ розробила хемічно - каталітичний процес, який дозволяє продукувати подібні плівки з подібними властивостями.

Крім відомого в науковому світі д-ра І. В. Вулфа доповідачами першого дня були ще заслужені в науці д-р Р. Д. Фішер, проф. Р. Вайл і наш земляк, відомий пластовий діяч д-р Любомир Т. Романків. До кінця цього допису ми зупинимося лише на доповіді д-ра Л. Т. Романкова та на його діяльності, бо, на нашу думку, це повинно послужити взірцем для нашої студіюючої молоді і молодих професіоналістів.

В одногодинному докладі наш учений з'ясував „Структуру та властивості тонких магнітних плівок". Спершу доповідач зупинився на сьогоднішньому стані в ділянці електролітичного складання магнітних плівок, а опісля зробив порівняння властивостей плівок складуваних електролітичним та хемічно-каталітичним процесами. В дану пору одинока дослідча ляболаторія компанії ІБМ працює над хелічно - каталітичним процесом виготовлення таких плівок, і д-р Любомир Романків є чи не єдиним спеціялістом у цій ділянці. Тому його доповідь викликала живе зацікавлення зібраних фахівців і у висліді відбулася більш як півгодинна дискусія У цій дискусії брали слово всі доповідачі цього дня, між ними відомі науковці і працівники в ділянці електрохемії як д-р Турск з Англії, д-р Ібл із Швайцарії, д-р Браун із дослідчої компанії „Юділайт" та д-р Матаяс із компанії Юнівек.

Ми зупинимося довше над новою зіркою в американському науковому світі добре відомому пластовій братії і українському громадянству Едмонтону, Кембриджу і Ню Йорку. Правда, ширший загал не знає про цю скромну, але свідому і працьовиту українську людину, тому розкажемо про нього дещо більше, щоб наша молодь і наші молоді науковці брали з нього взір і в загально-національному житті і в довколишньому науковому світі та добилися таких успіхів як добився д-р Любомир.

У 1955 р. він дістав ступінь бакалавра стислих наук на відділі хемічної інженерії, і поступив у 1957 р. на студії для здобуття магістерського диплому в Масачусетський Технологічний Інститут в Кембриджі, чи не найкращу школу на всю Америку. Тут на металюргійному відділі оборонив у 1962 р. дві свої праці — першу п. н. Thermodynamics of the Zinc Sulfuric Acid Water System", яка дала йому диплом магістра стислих знань у металургії, і другу п. н. "Kinetics of Dissolution of Zinc Sulfide in Aqueons Sulfuric Acid", що дало йому докторат із металюргії.

Після успішного закінчення студій поступив він на працю до фірми Дослідчого Центру Компанії ІБМ-Т Дж. Ватсон Рісирч Сентер, як дослідник і експериментатор в ділянці технології матеріялів, електрохемії і основне — в коструkції магнітних металевих плівок. У 1963 р. фірма ІБМ назначила його керівником групи Магнетік Матіріял Девелопмент, де він був відповідальним за спеціяльний проєкт відомий під назвою „ланцюгова пам'ять". На протязі чотирьох літ праці у Т. Дж. Ватсон Рісирч Сентр д-р Л. Романків впровадив нові методи виробничих процесів в електрохемії, електроніці та магнетичних матеріялів і конструкцій електронічної пам'яті.

Він має шість патентів, зареєстрованих в уряді ЗДА, а крім цього випробовує і закінчує дев'ять нових. Досі оголосив друком шість нових відкрить, ряд статтей в англомовних наукових журналах.

Наш науковець є членом Т-ва Українських Інженерів Америки, НТШ, та ряду американських професійних товариств. Вже від студентських літ був почесним членом і діставав почесні стипендії, відзначення та нагороди за свою научну діяльність, а пізніше за винаходи.

Вкінці зупинимося дещо над його діяльністю в наших зорганізованих громадах. Він знаний як активний пластовий діяч, працював ряд літ юнацьким виховником, був кошовим, станичним, а опісля (1965-1967) заступником голови КП Старшини на ЗДА, а від 1967 р. є генеральним секретарем Крайової Пластової Старшини. За активну працю в Пласті дістав ряд відзначень.

І не тільки в Пласті працював д-р Любомир. Він проявив живу діяльність в українських студентських товариствах, як от в „Обнові" при Альбертійському Університеті, був членом - основником і містоголовою, а пізніше заступником голови Федерації всіх клітин „Обнови" на Канаду. В Бостоні теж був членом ініціятивної групи, а опісля головою Судентської Громади. Очевидно, крім українських товариств брав активну участь в сутоамериканських і був в управі (місто - голова та програмовий референт) Хемічного Т-ва Фі Ламбда Ипсілон в МТІ та в різних англомовних студентських товариствах.

В Едмонтоні кілька років він був заповідачем і директором Української Католицької Радіопрограми із станції СКИА. Тепер працює над редакцією книги пластового гумору, яку плянує видати пл. курінь „Сіроманці".

Цей сухий перелік діяльности творчої української людини далеко не вичерпує всього про нього. Нам просто хотілося відмітити творчу енергію, талановитість і вперту працьовитість, як сам Любко сказав про себе, „звичайної української людини", яка в обличчі нових вимог до української людини в діяспорі робить те, що необхідне всякому українцеві у вільному світі.

Концертове турне молодих українських співачок у Великій Британії

Головна Управа Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії запросила молодих українських співачок, Одарку Андріїшин і Уляну Чайківську, на ряд концертів у Великій Британії. Молоді співачки, учениці Музично - Драматичної Студії М. Скали - Старицького в Парижі, виїхали до Англії 27-го серпня ц. р. і вже 2-го вересня 1967 виступили з великим успіхом в Единбургу, 9-го вересня у Брадфорді, 16-го взяли участь у Вояцькому З'їзді в Галіфаксі, 17-го виступали на святі 20-ліття УКЦ в Единбургу, 23-го дали свій власний концерт у Рочдейлі, 24-го в Менчестері.

Всюди місцеве українське громадянство вітало молодих співачок з ентузіязмом, а після концерту в Менчестері, Петро Дністровик (відомий мистецький керівник балету „Орлик") пише М. Скалі-Старицькому:

„Соловейками українського Парижу охристила наша громада Твоїх учениць, Одарку Андріїшин і Уляну Чайківську, вчора після концерту, який був справжнім мистецьким пиром для дуже численної публіки. Дівчата своїм виглядом, поведінкою і чудовим співом відразу беруть публіку в полон. Співають так легко і прородно, що викликали подив і захоплення. Так, це Твоя школа. Ти так само співаєш так легко і природно, непомітно в Тебе втоми ані напруження. Я, і всі присутні на цьому концерті були захоплені співом твоїх учнів. У нас вони мали такі довготривалі оплески захоплення, яких, мабудь, досі ніхто не мав у Менчестері. Після концерту, в Клюбі всі ділилися своїми враженнями, похвалам не було кінця. Успіх вони мали великий. Програма складалася виключно з української музики (пісень і оперових арій), що публіці дуже подобалося. Подобалося також те, що співачок представлено як українських дівчат, не панянок, тому вони були нам дуже близькі (я чув розмови на цю тему). Я певний, що всюди вони матимуть такий успіх..."

Після концерту в Менчестері, Одарка Андріїшин і Уляна Чайківська виступали: 30-го вересня у Болтоні, 1-го жовтня ще раз у Брадфорді, 7-го жовтня в Ноттінгамі, 8-го жовтня у Лондоні, а потім, 14-го жовтня в Глостері, 15-го жовтня у Лестері, 21-го жовтня в Аштоні, 22-го жовтня у Ковентрі, 28-го жовтня в Пітерборо, 29-го жовтня у Волвергамптоні, 4-го листопада в Діннінгтоні.

Подібних похвальних відгуків на виступи молодих українських співачок, Одарки Андріїшин і Уляни Чайківської у Великій Британії більше. Щиро радіємо їх успіхами і бажаємо ще більших.

О. В.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ ТРАДИЦІЇ В ШИКАГО ЗАЙМАЄ СТАНОВИЩЕ

Свого часу в „Свободі" була подана за тижневиком „Нова Зоря" вістка про те, що в Шикаго на тлі календарних суперечностей побито в дні 28-го серпня пароха катедрального храму св. о. Николая та що відповідальність за це поносить „група людей, що є проти зміни календаря . . ." Місцевий Комітет Оборони Традицій в Українській Католицькій Церкві, який очолює акцію проти зміни календаря, у своєму „Комунікаті" ч. 12 з 24-го вересня ц.р. займає становище в цій справі, ствердивши на початку, що цей Комітет, „як збір віруючих християн, засуджує всякі спроби насильної, моральної і фізичної розв'язки проблем нашого церковного життя з котроїбудь сторони", що він „завжди діяв, діє і буде діяти в рямках християнських етичних засад та церковного права" та що він „бере моральну і легальну відповідальність тільки за речі, які він подає до публічного відома у своїх друкованих матеріялах". В дальшому м.і. згадується, що „події в дні 28-го серпня 1967 р. спровокував сам о. шамб. П. Леськів відмовою посвятити квіти в день свята Успення Пресвятої Богородиці, називаючи присутніх комуністами..."

Посмертні згадки

ІГОР КУБИК, член 345 Відділу в Міннеаполісі, Мінн., у наслідок нещасного випадку, який стався 3-го травня ц. р., помер 5-го травня 1967 р. Покійний народився у Крем'янці на Волині, закінчив там середню школу. Роки війни не дали змоги продовжити дальшу освіту. На еміграції у Німеччині здобув фахову художню освіту. Від 1949 року мешкав у Сейнт Пол, Мінн. Брав активну участь в українському громадському житті, а у вільні від праці години, малював дуже цінні картини. Похований 9 травня 1967 р. на цвинтарі Лейквуд. Залишив у смутку дружину Ніну, 3 синів і 2 донечки.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ЩО ЗМІНИЛОСЬ В СССР?

Газета „Голос Родіни" з листопада, що виходить у Москві для „соотечественників" за кордоном, надрукувала до 50-ліття „великого жовтня" низку частівок, в яких є твердження, що: „Живем ми весело сегодня, а завтра будет веселей" і навіть така, зовсім сталінського типу:

„Веселей пляші, подружка,
Веселей іграй, баян,
Ми досрочно виполняєм
Новий пятілетний плян!"

УНСОЮЗУ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

ЧЕТВЕР, 9-го ЛИСТОПАДА 1967

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Нар. Дім — 316 Відд. о год. 8-ій веч. На порядку: номінація кандидатів на гол. уряд. Т-ва на 1968 р. і інші важні справи. Проситься в цьому місяці вирівняти всі залеглості. — Управа.

СУБОТА, 11-го ЛИСТОПАДА 1967

ШИКАГО, Ілл. Місячні збори Т-ва св. ап. Петра і Павла — 220-ий Відд. в Союзовому Домі. Проситься прибути на збори тому, що є важні справи, як рівнож вирівняти свої залеглості. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Просимо чл. прибути і вирівняти членські вкладки. — І. Струк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. о год. 6-ій веч. в Укр. Параф. Школі, 37 Bentley Ave. Проситься прибути на збори та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Збори 270-го Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі. 96 Фліт вулиці і Окланд евені. Є важні справи до вирішення. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 5899. Хочуть вбити д-ра Луца!

Найбоко вирячив очі, коли білий чоловік зухвало повідомив, що хоче вбити д-ра Луца.

— Я називаюся Бейкер, — продовжував незнайомий. — Я людина, яка добре платить за цінну інформацію.

Найбоко вагався, а тоді посміхнувся. — Виглядає, бвене Бейкер, що будемо добрими партнерами, бо я знаю, де д-р є . . . і я, також хочу його вбити!